

Rondom het Stadsrecht van Tholen 1366

door **Peter Lindhoud**

Dit jaar viert Tholen dat het 650 jaar geleden stadsrechten heeft gekregen. Uiteraard een reden om hier feestelijk bij stil te staan. Bovendien ook een mooie manier om Tholen, ook toeristisch, verder op de kaart te zetten.

Ik kan me de feestweek ter gelegenheid van 'Tholen 600 jaar stadsrechten' nog goed herinneren. Een optocht van inwoners in middeleeuwse kledij en mensen die de hele week zo verkleed rondliepen. Toen ook werd het boek 'Tholen, Stad en Eiland' uitgegeven. Naast een beperkte tekst vooral veel mooie illustraties. Niet alleen van de stad Tholen, maar van het hele eiland. Gedenkjaren als deze zijn aanleiding om een historisch overzicht te schrijven. En terecht. Naast dat het gewoon leuk is om iets van de eigen geschiedenis te weten, geeft het inzicht in achtergrond en ontwikkeling van de eigen woonplaats waarin men is geworteld. Andere belangstellenden maken zo kennis met een deel van de Thoolse geschiedenis.

De titel van deze publicatie 'Rondom het stadsrecht van Tholen 1366' is gekozen omdat het niet alleen om het verleende stadsrecht gaat. Dat is eigenlijk niet meer dan een aantal artikelen waarin de relatie tussen de verlener van de stadrechten en de bevolking staat omschreven, en bepalingen waaraan de bevolking zich diende te houden en welke straffen er stonden op het overtreden daarvan. Het stadsrecht creëerde, voor dat moment, duidelijkheid en veiligheid. Met de aanduiding 'rondom' wil ik aangeven dat het mij om meer te doen is dan het stadsrecht alleen. Het gaat mij hierbij om het ontstaan van Tholen, en Tholen onder het grafelijk en hertogelijk bestuur tot ca. 1500. Vervolgens wordt de stadskeur weergegeven in de oorspronkelijke taal en de

Nederlandse vertaling. Aansluitend daarop wordt uitgelegd wat de functies inhouden die in de stadskeur worden genoemd en hoe de verhouding tussen de graaf en de stad was. Tot slot probeer ik een beeld te schetsen over het wonen en leven in Tholen in de veertiende en vijftiende eeuw, waar mogelijk gerelateerd aan de artikelen van de stadskeur en wat er in andere documenten en literatuur is terug te vinden. In het nawoord worden, op basis van het voorgaande, enkele bredere observaties gemaakt. Tot slot wordt een literatuuroverzicht gegeven waarop deze publicatie is gebaseerd.

Voor mij als oud-Tholenaar was het een groot plezier om dit te schrijven, en ik ben daarmee verantwoordelijk voor de inhoud. Ik hoop dat de lezer dit met evenveel plezier zal lezen.